

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 985, 4 ianuarie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

A fost lansată o nouă cerere de propuneri pentru a sprijini universitățile europene

Pentru a sprijini lansarea ulterioară a inițiativei Universităților europene, a fost lansată o nouă cerere de propuneri Erasmus+ pentru a sprijini universitățile europene din Europa, cu un buget total record de 272 de milioane EUR.

Universitățile europene susțin cooperarea transnațională sistemică, structurală și durabilă între diverse instituții de învățământ superior din Europa, acoperind toate misiunile lor: educație, cercetare, inovare și servicii pentru societate.

Prin modele inovatoare și diverse de cooperare integrată pe termen lung, universitățile europene promovează valorile europene comune și o identitate europeană consolidată și sprijină instituțiile de învățământ superior să facă un salt substanțial în calitate, performanță, atractivitate și competitivitate internațională.

Structura apelului

Apelul este structurat în jurul a două subiecte.

• **Tema 1:** intensificarea cooperării instituționale transnaționale profunde prealabile.

Acest subiect al apelului va oferi sprijin pentru alianțele de cooperare transnațională instituțională profundă deja existente, inclusiv, dar fără a se limita la, alianțele universităților europene selectate în cadrul apelului de propuneri Erasmus+ 2019.

Scopul este de a consolida cooperarea instituțională realizată până în prezent și de a aprofunda, intensifica și extinde în continuare eficacitatea acestei cooperări existente pentru a progresa către viziunea pe termen lung a „Universităților europene”. Noile instituții de învățământ superior au oportunitatea de a se alătura acestor alianțe existente ca parteneri deplin.

• **Tema 2:** dezvoltarea unei noi cooperări instituționale transnaționale profunde

Acest subiect de apel va oferi sprijin solicitanților care doresc să stabilească o nouă cooperare instituțională transnațională profundă într-o nouă alianță „Universități europene”.

Cum se procedează?

Găsiți cererea de propuneri pentru universitățile europene Erasmus+ 2022 la: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-search;callCode=null;freeTextSearchKeyword=European%20universities>;

Termenul limită pentru depunerea cererilor este 22 martie 2022.

Cererea de propuneri este un concurs deschis, bazat pe criterii calitative.

Mulțumim!

Oameni de zile bune

Mioara VERGU-IORDACHE

Mai avem puțin, Boboteaza și Sfântul Ion, și trec aceste sărbători, și vine 24 Ianuarie, care-i luni, deci se leagă cu vineri, și uite-acum se face de Paști. Mai niște legi controversate, mai niște amenințări cu ieșitul în stradă, mai niște amăgiri pur electorale și... ne pregătim de vacanța de vară, că vom fi obosit tot cărcotind că „nu ne dă”, că „ăștia fură”, că „ăștia mint”, căăștia sunt „incompetenți”, că... Poate pe bună dreptate, cam așa se plâng cei mai mulți dintre români, dintre aceia care nu și-au găsit (că unii nici nu-l caută) rostul. Ce voiam să spun?! Fieea majorității se vede de sărbători mai ales.

Mi-am propus să nu mă mai las antrenată de ritmul corului bocitoarelor. Zic că-i vremea să nu ne mai tânguim. Pentru că în jurul nostru sunt mulți Anonimi, oameni de toată isprava care vorbesc puțin și fac mult, oamenii de zile bune. Sunt oamenii fără de care am continua să băltim și să lacrimăm. În multe cazuri cu „lacrimi de crocodil”. (Știi semnificația acestei expresii foarte vechi, prezentă pe aproape tot globul. „O durere fățarnică, o suferință nesinceră, amăgitoare, manifestată cu scopul ipocrit de a păcăli, de a induce în eroare, de a stârni compasiunea cuiva, înșelându-l”.)

Fiecare dintre noi cunoaște măcar un astfel de om! Și mi-aș dori să-i știm, să le facem cunoscute poveștile formidabile. Sunt oamenii care nu rămân indiferenți, care, în loc să plângă și să injure, pun mâna pe lopeți și cazmale și sapă, iau mătura și mătura, dau cu var, igienizează spații și suflete, citesc o poveste unui copil, iau în brațe un copil, îl mângâie și-l alintă, îl încălță, îl îmbracă, îl învață lucruri utile, sunt oamenii care se implică pe ulița, pe strada, în blocul, în cartierul, în satul, în orașul său. Oameni care înțeleg că nu le poate fi bine dacă în jurul lor e rău, oameni care în loc să alunge un copil murdar și flămând, îl spală, îl îmbracă și-l hrănesc, fără să aștepte ceva în schimb. Oameni care au înțeles că bătrânii nu au nevoie numai de un blid de mâncare, ci și de o vorbă bună, de o mângâiere, de o conversație, au nevoie să se simtă iubiți, apreciați, importanți. Oameni care au înțeles că și eroii au nevoie de susținere...

Mă refer la fapte de zi cu zi, la fapte mici cu efecte mari, care au marele dar de a naște/renaște zâmbetul de care avem atâta nevoie! Oamenii care să ne readucă pacea socială, concordia mult dorită, să ne readucă bucuria întâlnirii, bucuria dialogului senin și argumentat. Mi-ar plăcea să-i facem cunoscuți, să știe cât de mult îi apreciem și cât de importanți sunt. Să îi ajutăm să câștige discipoli pentru ca aerul să fie mai respirabil, pentru ca privirea să ne fie mai senină, pentru ca binele să se adune...

Altfel, mai avem puțin, Boboteaza și Sfântul Ion, și trec aceste sărbători, și...

FII VOCEA COLEGIILOR TĂI!

Măsurile de siguranță aferente valului 5 al pandemiei trebuie adoptate de urgență!

În prima zi lucrătoare a acestui an, Guvernul s-a întrunit în ședință de lucru, pentru a pune la punct detalii referitoare la măsurile suplimentare de protecție a populației împotriva COVID-19 și a noilor tulpini, astfel încât să se prevină un val 5 al pandemiei mai agresiv decât celelalte.

Printre măsurile discutate, Guvernul ia în calcul distribuirea gratuită a măștilor chirurgicale, precum și posibilitatea testării rapide pe bază de salivă în spațiul școlar, pentru o siguranță mai mare în ceea ce privește eficiența și concluziunea acestei proceduri.

Consiliul Național al Elevilor salută propunerile de pe masa Guvernului și solicită adoptarea unui set de măsuri într-un timp cât mai scurt, astfel încât unitățile de învățământ să poată fi pregătite pentru desfășurarea cursurilor într-un format propice, specific contextului epidemiologic. Totodată, solicităm din nou următoarele:

- introducerea obligativității testării pe bază de salivă pentru toți elevii și pentru întregul personal din învățământ, printr-o procedură clară care să se poată efectua în spațiul școlar; ambalarea testelor în kituri individuale, fără a fi nevoie de sortarea pieselor vrac;
- adoptarea unui algoritm/unei matrici de calcul în baza căruia/căreia să se decidă scenariul de funcționare a unei școli, incluzând mai mulți parametri, precum rata de vaccinare a elevilor și a profesorilor, incidența din localitate, suprapopularea claselor, utilizarea transportului în comun de către populația școlară etc.;
- dotarea școlilor cu materialele sanitare necesare: măști, soluții dezinfectante, precum și adoptarea unei instrucțiuni la nivelul Ministerului Sănătății, în așa fel încât să existe o procedură clară de dezinfectare după fiecare schimb de clase;
- pilotarea și, apoi, extinderea unui program de tipul „testare în curtea școlii”, prin intermediul căruia, în zilele de weekend, în baza unei cereri prealabile, elevii și personalul didactic să aibă posibilitatea de a se testa gratuit împotriva COVID-19, prin teste rapide antigen administrate de personal specializat din cadrul DSP - cu prioritate în unitățile de învățământ care nu dispun de un cabinet medical.

„E absolut elementar să ne asigurăm că valul 5 al pandemiei nu ne ia, din nou, pe nepregătite, la fel cum s-a întâmplat în mod sistematic în ultimii doi ani. Guvernul trebuie să adopte o serie de măsuri urgente pentru a preveni riscul de infectare comunitară, dar și pentru a putea menține școlile deschise cu prezență fizică pentru cât mai multă vreme. Altă vacanță forțată sau o perioadă de școală online generalizată pur și simplu vor asasina și ultima fărâmbă de încredere a populației în școala românească!”, a declarat Silviu Morcan, președintele Consiliului Național al Elevilor

Ministerul Educației a decis reluarea organizării olimpiadelor și concursurilor școlare, după ce acestea au fost suspendate pe durata a doi ani școlari

Ministrul Educației, Sorin Mihai Cîmpeanu, a aprobat lista olimpiadelor și competițiilor internaționale pe discipline școlare, sportive și proiecte educative desfășurate în România și în străinătate cu participarea elevilor români, lista competițiilor naționale pe discipline școlare și proiecte educative care se organizează și se desfășoară în anul școlar 2021-2022, după ce acestea au fost suspendate pe durata anilor școlari 2019-2020 și 2020-2021, și lista activităților de pregătire și selecție a loturilor naționale pentru participarea la competițiile internaționale.

Ca elemente de noutate, în listele aprobate se regăsesc, pe lângă olimpiadele și concursurile pe discipline școlare – matematică, fizică, biologie, chimie, astronomie, geografie, filozofie, informatică, lingvistică, limbi moderne etc., și competiții interdisciplinare de tipul concursurilor de robotică, de creativitate, de inovare și creație digitală.

Ministerul Educației susține și recunoaște participarea elevilor români la 76 de competiții internaționale, ce vor avea loc în România și în străinătate, precum și organizarea și desfășurarea unui număr de 34 de competiții naționale pe discipline școlare și proiecte educative prin care se va asigura selecția elevilor care vor participa la competițiile internaționale. Ministerul Educației va organiza și activitățile de pregătire și selecție a 36 de loturi naționale în vederea participării la competițiile internaționale.

Listele pot fi completate și cu alte competiții internaționale și naționale pe discipline școlare și proiecte educative, cu avizul Ministerului Educației.

În funcție de evoluția pandemiei de COVID-19, Ministerul Educației are în vedere completarea cadrului normativ care să permită organizarea și desfășurarea olimpiadelor și concursurilor școlare și în format on-line, după modelul competițiilor internaționale din ultimii doi ani.

AGENȚIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Membră în Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - ENQA

Înscrișă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior - EQAR

COMUNICAT referitor la finalizarea Cadrului european pentru asigurarea comprehensivă a calității Universităților Europene

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) informează toate părțile interesate cu privire la faptul că a fost finalizat *Cadrul european pentru asigurarea comprehensivă a calității Universităților Europene*, care are drept obiectiv crearea unei abordări comune a asigurării calității la nivelul Universităților Europene.

„Inițiativa europeană Erasmus+ European Universities (Universități Europene)” urmărește consolidarea parteneriatelor strategice la nivelul Uniunii Europene (UE) între instituții de învățământ superior și încurajarea creării unor alianțe transnaționale de Universități Europene care le vor permite studenților să obțină o diplomă de învățământ superior prin combinarea studiilor din mai multe țări din UE și vor contribui la competitivitatea internațională a universităților europene.

Menționăm că, în cadrul acestei inițiative, în România există *zece instituții de învățământ superior* care fac parte din diferite alianțe de Universități Europene, înființate cu scopul de a contribui la crearea noii viziuni „universitatea de tip european – universitate a viitorului”.

În acest context, un *Cadru european pentru asigurarea calității Universităților Europene* reprezintă un instrument deosebit de util pentru îndeplinirea dezideratelor menționate mai sus. Acesta a fost realizat în cadrul proiectului „Dezvoltarea unei Abordări Europene pentru Asigurarea Comprehensivă a Calității Rețelelor (Europene) de Universități” – “Developing a European Approach for Comprehensive QA of (European) University Networks”: EUniQ), derulat în perioada mai 2019-mai 2021.

Pentru a veni în sprijinul instituțiilor de învățământ superior și al agențiilor de asigurare a calității, în procesul de punere în aplicare a Cadrului european, în proiectul EUniQ, a fost dezvoltat și documentul denumit *Foaie de parcurs pentru implementare*.

Proiectul EUniQ a fost co-finanțat din Programul Erasmus+ al Uniunii Europene - Acțiunea „Sprijin pentru implementarea reformelor Spațiului European al Învățământului Superior (SEIS) și a fost coordonat de Ministerul Flamand al Educației și Formării și de Organizația de Acreditare a Olandei și a Flandrei (Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders-NVAO).

ARACIS a colaborat cu Ministerul Educației la activitățile de implementare a proiectului EUniQ. Ministerul Educației din România a avut calitatea de partener în proiect, alături de alte patru ministere ale Educației, de șapte agenții de asigurare a calității și de trei organizații ale părților interesate.

Cadrul european pentru asigurarea calității este prezentat într-un scurt video, disponibil aici: <https://www.youtube.com/watch?v=eNFVZI69PJM>, iar mai multe detalii despre proiectul EUniQ pot fi consultate în cadrul Buletinului informativ. (<https://nvaio.com/t/ViewEmail/r/1E1FBA06A28D33B02540EF23F30FEDED/BD2BB250AE525122A729BEFD0D03D29F?alternativeLink=False>)

Uniunea Europeană continuă „Inițiativa Universități Europene”, inclusiv prin lansarea, la sfârșitul lunii noiembrie 2021, a Apelului Erasmus+ 2022 (<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/news/2022-erasmus-european-universities-call>) pentru depunerea de noi proiecte, prin care să fie sprijinite alianțele de Universități Europene deja existente, precum și crearea unor noi astfel de alianțe.

ARACIS
București, 15 decembrie 2021

COMUNICAT referitor la lucrările Consiliului ARACIS din perioada 1-16 decembrie 2021

Consiliul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), întrunit în ședința din data de 16 decembrie 2021, a analizat o serie de aspecte privitoare la asigurarea calității în învățământul superior din România.

Prezentăm în cele ce urmează temele și hotărârile adoptate, pe care le considerăm de interes pentru toate părțile interesate în învățământul superior și pentru opinia publică:

I. Asigurare externă a calității – evaluări, avize acordate

Consiliul a analizat și a validat rezultatele evaluărilor externe pentru:

- 21 de programe de studii universitare, dintre care 17 de programe de studii universitare de licență și patru programe de studii universitare de masterat;
- un domeniu de studii universitare de masterat;
- 84 de domenii de studii universitare de doctorat;
- două instituții de învățământ superior;
- 16 instituții organizatoare de studii universitare de doctorat.

De asemenea, Consiliul a analizat și a validat propunerea Comisiei de soluționare a contestației depuse de o instituție de învățământ superior cu privire la programul de studii universitare de licență „Poliție locală”.

Lista completă a rezultatelor evaluărilor este disponibilă la adresa: <https://www.aracis.ro/wp-content/uploads/2021/12/16.12.2021Hotarari-ale-Consiliului-ARACIS.pdf>

Avizele acordate și propunerile ARACIS vor fi transmise Ministerului Educației, conform reglementărilor în vigoare.

Pentru evaluările care se vor desfășura în următoarea perioadă a fost aprobată componența comisiilor de evaluare externă a programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior și, de asemenea, a fost validat Protocolul pentru evaluarea instituțională a Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș.

Programul următoarelor vizite de evaluare se stabilește pentru fiecare săptămână și poate fi consultat pe pagina web a agenției, la secțiunea Noutăți.

II. Cooperare națională și internațională

Membrii Consiliului au fost informați cu privire la acțiunile/ evenimentele naționale și internaționale în care a fost implicată agenția în prima jumătate a lunii decembrie 2021.

ARACIS a participat la Conferința „Viitorul consilierii în carieră” organizată, în perioada 9-10 decembrie 2021, de Universitatea de Vest din Timișoara, prin Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră, în parteneriat cu Asociația Consilierilor Români. În cadrul Conferinței a fost dezbătut rolul consilierii în carieră în viața studenților și viitorul serviciilor de consiliere și orientare în carieră, în acord cu cerințele societății de astăzi.

În vederea extinderii colaborării cu agențiile de asigurare a calității din statele învecinate, domnul Prof. univ. dr. ing. Jordan Petrescu, președinte ARACIS, a semnat, în data de 15 decembrie 2021, Memorandum-ul de cooperare cu agenția de asigurare a calității din Ungaria, Comitetul Maghiar de Acreditare (MAB). Conform prevederilor Memorandumului, activitățile de cooperare ARACIS – MAB vizează: consolidarea și extinderea cooperării și asistenței reciproce în asigurarea calității învățământului superior din țările lor, prin activități desfășurate în conformitate cu principiile egalității, beneficiului și interacțiunii reciproce, precum și schimbul de experiență în asigurarea calității.

Ca urmare a încheierii procesului de selecție a evaluatorilor internaționali, derulat în perioada ianuarie-septembrie 2021, Consiliul ARACIS a validat componența Registrului Evaluatorilor Internaționali al Agenției; din Registrul fac parte 295 de evaluatori.

III. Funcționare internă a agenției

Consiliul a aprobat:

- Bugetului de venituri și cheltuieli al ARACIS pentru anul 2022;
- Programul Anual al Achizițiilor Publice al agenției pentru anul 2022.

Consiliul ARACIS
București, 20 decembrie 2021

ARACIS a finalizat evaluarea externă a studiilor universitare de doctorat

Consiliul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) informează toate părțile interesate de asigurarea calității în învățământul superior cu privire la faptul că, în luna decembrie 2021, **agenția a finalizat evaluarea externă a studiilor universitare de doctorat**.

Evaluarea externă a fost realizată în perioada mai-decembrie 2021 și a presupus evaluarea a **50 de instituții organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD)**, precum și a fiecăruia dintre cele **397 de domenii de studii universitare de doctorat (DSD)** pe care acestea le gestionează.

ARACIS a efectuat evaluarea externă în baza prevederilor *Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare*, aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 3.651/ 12 aprilie 2021, la propunerea agenției. Metodologia de evaluare este rezultatul unui amplu proces de dezbateri și consultări cu diferitele categorii de părți interesate, și anume instituțiile de învățământ superior, Consiliul Național al Rectoților, federațiile studențești și reprezentanții sindicatelor din învățământul superior.

Pentru implementarea Metodologiei de evaluare, agenția a elaborat *Ghidul de evaluare periodică a instituției organizatoare de studii universitare de doctorat*, respectiv *Ghidul de evaluare periodică a domeniilor de studii universitare de doctorat*, bazându-se pe experiența sa în evaluarea externă a instituțiilor de învățământ superior și a programelor de studii universitare de licență și de masterat. Procesul de evaluare presupune parcurgerea de către instituția de învățământ superior a unui proces de evaluare internă, finalizat cu elaborarea unui raport de evaluare specific. Comisia de experți efectuează o vizită la fața locului, pentru analiza bazei materiale didactice și de cercetare, și realizează întâlniri cu reprezentanții conducerii instituției evaluate și ai Consiliului Studiilor Universitare de Doctorat/ Consiliului Școlii Doctorale, cu echipa care a realizat raportul de evaluare internă și reprezentanții ai structurilor responsabile cu evaluarea internă a calității, cu membrii Comisiei de etică, directorii laboratoarelor de cercetare, cu studenți doctoranzi și absolvenți, personalul didactic, angajatori. Raportul de evaluare externă întocmit de către experți este analizat în structurile interne ale ARACIS și apoi aprobat în Consiliul agenției, iar în baza hotărârii Consiliului, Ministerul Educației emite ordinul de ministru cu privire la menținerea acreditării sau acreditarea condiționată a instituțiilor organizatoare de studii doctorale, respectiv a domeniilor de studii universitare de doctorat.

Din toate comisiile de experți fac parte cadre didactice coordonatoare de doctorat, experți naționali, experți internaționali și studenți doctoranzi. Dată fiind perioada de timp relativ scurtă în care s-a desfășurat procesul de evaluare externă a celui de-al treilea ciclu de studii universitare a presupus un efort colectiv din partea experților evaluatori membri în Registrul Național al Evaluatorilor, a evaluatorilor studenți membri ai Registrului Național al Evaluatorilor Studenți și a evaluatorilor internaționali, a căror implicare a fost crescută, motiv pentru care agenția a extins, în anul 2021, Registrul Evaluatorilor Internaționali. Astfel, activitatea de evaluare a presupus gestionarea unui număr de peste 1.400 de experți.

În perioada următoare, ARACIS va realiza o analiză tematică a rezultatelor evaluării externe a studiilor universitare de doctorat care va contribui la elaborarea politicilor educaționale în acest domeniu, precum și la revizuirea procedurilor elaborate. Totodată, procesul de evaluare externă a studiilor universitare de doctorat continuă, prin intermediul procedurilor de evaluare intermediară (*follow-up*) care au un rol foarte important în verificarea modului în care instituțiile evaluate vor pune în aplicare recomandările comisiilor de evaluare externă cu privire la îmbunătățirea activității viitoare în cadrul IOSUD, respectiv al domeniului de studii universitare de doctorat.

Menționăm în final că România se află printre cele 15 state (<https://www.eqar.eu/>, <https://www.enqa.eu/>), dintre 49 membre în Spațiul European al Învățământului Superior, în care se realizează activități de evaluare externă a calității studiilor universitare de doctorat.

Consiliul ARACIS
București, 29 decembrie 2021

B-dul Mărăști nr. 59, sect. 1, București, tel. 021.206.76.02, fax 021.312.71.35
Email: secretariat@aracis.ro, www.aracis.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ISO 9001 certificat nr. 639C

BASIC LIFE SUPORT

Elevii Colegiului Universitar Spiru Haret București sunt încurajați să participe la cursurile de *Prim ajutor premedical în urgență*, care presupun următoarele: resuscitarea la adulți/copii, *Manevra Heimlich* adulți/copii/pediatric/neonatal, dar și în situațiile celor imobilizați la pat, în scaun cu roțile, în cărucior, utilizarea AED, defibrilator adult plus copii, șocul electric, module de fracturi, hemoragii pentru accidente, utilizarea trusei medicale și a celei de incintă; prim ajutor psihologic.

Cadrele didactice recomandă parcurgerea acestor cursuri de *Basic Life Support* (BLS) organizate, atât la nivelul Colegiului cât și de către asociații/societăți cu personal calificat, acreditat, deoarece elevii au oportunitatea de a se pregăti într-un mod profesionist, alături de oameni cu experiență în domeniul asistenței medicale de urgență, chiar și în vreme de pandemie, când accesul la stagiile de practică în unitățile medicale este restricționat, iar dotarea laboratoarelor nu poate fi pe măsura cerințelor curriculei și/sau pe nevoia cursanților.

Cu sprijinul partenerilor de la *Favorit Sale*, elevii Colegiului Universitar Spiru Haret București și cadrele didactice prezente au avut șansa de a lucra cu aparatură și manechine performante, după cum reiese și din feedback-ul participanților celui de-al doilea atelier organizat la sediul Colegiului.

Acest curs BLS este foarte frumos și bine structurat. Ai ocazia de a pune în practică tehnicile și mici trucuri ce pot fi aplicate, vă pot ajuta foarte mult! Doamna Aura este foarte bine pregătită și cu siguranță nu veți pleca cu nelămuriri! V-am scris în ideea că poate nu erați convingși că vă va fi folositor, dar cu siguranță este foarte Folositor! Baftă!, spune Diana Voinea, anul III, calificarea profesională *Asistent Medical Generalist*.

Mă bucur că totul a decurs bine și că am avut oportunitatea să avem într-o zi de week-end alături de noi niște profesioniști care, așa cum am spus, transmit prin toți porii pasiunea cu care fac lucrurile! A fost într-adevăr un curs interactiv, relaxant, profesionist și dacă doamna Diana Voinea este mulțumită, este ceva, declară Marcela Țibuleac-Dinu, cadru didactic la Colegiul Universitar Spiru Haret.

Într-adevăr, profesionalism desăvârșit, pe de altă parte aceste noțiuni de prim ajutor sunt necesare pentru a ridica standardele cunoștințelor uni cadru medical cu pregătire medie, cum vom deveni noi. Nu ezitați! Merită din plin tot efortul!, afirmă Mihaela Străulescu, anul III, calificarea profesională *Asistent Medical Generalist*.

A fost un curs interactiv din care am avut multe de învățat și de făcut; practica pe manechine (toată lumea a exersat). Nici nu am simțit cât de repede a trecut timpul. O să vă placă foarte mult, vă asigur. Mihaela Doboș, anul II, calificarea profesională *Asistent Medical Generalist*.

Super curs, super instructori, cu o experiență de la care chiar ai ce învăța. Merită să investești în tine și în viitorul tău, spune Mariana Minciună, anul II, calificarea profesională *Asistent Medical Generalist*.

Li se recomandă, în continuare, absolvenților, elevilor, dar și cetățenilor care nu sunt neapărat interesați de o carieră medicală, să urmeze astfel de cursuri de pregătire deoarece nu se știe niciodată în ce situație ne aduce viața! Pentru a nu face mai mult rău, decât bine... este nevoie de o minimă pregătire de bază pentru a acorda Prim Ajutor.

Parteneriat pentru viață

Colegiul Universitar Spiru Haret a încheiat din acest an școlar un parteneriat deosebit de important pentru instituția noastră de învățământ cu Asociația *Foișorul de Foc = Voluntariat și Parteneriat pentru Viață, Divizia Civică Voluntară*.

În cadrul acestui parteneriat a avut loc o activitate în care reprezentanții organizației non-guvernamentale au susținut sesiuni de prezentare și recrutare de noi voluntari pentru constituirea unui nou detașament la Colegiul Universitar Spiru Haret din București.

Activitatea a avut loc într-unul din amfiteatrele instituției, iar elevii care au participat au apreciat scopul și desfășurarea acesteia.

Asociația *Foișorul de Foc = Voluntariat și Parteneriat pentru Viață* este un ONG care are ca scop educația, instruirea și intervenția, pe bază de voluntariat, în situații de urgență, alături de și sub coordonarea organelor abilitate de lege să acționeze în astfel de situații.

Și Colegiul Universitar Spiru Haret din București face un apel la toți membrii societății civile de a lua parte la aceste inițiative care au rolul de a crește numărul voluntarilor în aceste acțiuni.

România „ecologic minimalistă” nu luptă să fie în frunte

Analizând propunerile din Planul Național pentru Agricultură Ecologică, impresia celor care cred în produse ecologice este că nu se dorește să depășim coada Europei. Ne fixăm o țintă de trecere la suprafețe certificate ecologic de numai 5.5% până în 2030, ceea ce este extrem de puțin, fiindu-ne teamă să nu ne angajăm mai mult.

„Politicele europene precizate în strategie presupun o aliniere la țintele europene. Studiile partenerilor Comisiei Europene în politici europene, respectiv IFOAM.EU, au evaluat recent potențialul de aliniere în termeni concreți. În această evaluare, România, ca și Polonia spre exemplu, are un nivel de adopție scăzut dar potențial mult mai mare decât ar fi susținut corespunzător în practică. De aceea ar trebui să fixeze ținta la minim 10-11%, dar pentru a fi realizabil ar trebui facilități fiscale clare și alte stimulente care să susțină dezvoltarea verigilor lipsă din sistem, precum procesarea și valorificarea pe piețele interne și externe. Este nevoie de o piață a acestui sector pe care să o dezvoltăm împreună, producători, procesatori, lideri de opinie, consumatori, autorități” a declarat Costin Lianu, președinte Inter-Bio.

De asemenea, pentru a crea un plan eficient și coerent de susținere este nevoie de un compartiment

specializat în minister, strict pe agricultură ecologică (un specialist dedicat soluționării problemelor din sectorul ecologic), care să ducă la îndeplinire PNAE și care să operaționalizeze și bugeteze instrumente publice de intervenție. Mai mult, acest compartiment, e nevoie să vegheze ca și celelalte ministere și autorități evidențiate în PNAE, pentru intervenție, să o facă în mod eficient și coerent până la definitivarea implementării.

Eficientizarea implementării și un dialog constructiv cu ministerul va duce la creșterea interesului fermierilor în sectorul ecologic. Este nevoie maximă de capacitatea politicilor publice pentru a susține sectorul ecologic în procesarea și dezvoltarea pieței de produse ecologice. Interesul fermierilor va crește, atât pentru producție cât și pentru procesare, dacă le vom pune la dispoziție stimulente

în domeniul pârghiilor fiscale (exemplu: scutire de taxe pe perioadă determinată, acoperire costuri certificări și buletine de analiză pentru credibilitatea produselor ecologice, etc.), pentru investiții de procesare și pentru verigile esențiale pe lanțurile de produse ecologice de la producător la consumatorul final.

PNAE ar trebui să facă analiză de lanț valoric a instrumentelor de susținere pe specificul filierelor ecologice, cum ar fi produsele de cereale (și conectarea lor cu sectorul zootehnic), produsele apicole, fructe, legume s.a.m.d.

Ar ajuta mult o astfel de abordare, care ar clarifica cum dezvoltăm concret procesarea, unde și pe ce lanțuri valorice de mare potențial, pentru a atinge țintele și ce facilități fiscale oferă sistemul pentru a acoperi această verigă aproape inexistentă în România.

USH Pro Business
Evenimente, Comunicare și Internaționalizare

<https://www.facebook.com/www.ushprobusiness.ro>
<https://www.linkedin.com/in/ush-pro-business/>
<https://www.instagram.com/ushprobusiness/>

Inter-Bio

Website: <https://inter-bio.ro/ro/>
<https://www.facebook.com/interbio.ro>
Email: office@inter-bio.ro

Colegiul Economic Buzău

Echipa „New generation” a câștigat a XI-a ediție a concursului „Lider European”

Echipa „New generation”, de la Colegiul Economic din Buzău a câștigat locul 1 în finala concursului „Lider European” cu proiectul „Prea devreme e mai târziu”, care s-a desfășurat joi, 16 decembrie 2021, la București, la sediul Reprezentanței Comisiei Europene în România. Coordonați de dna profesoară Cătălina Poștovea, elevii Ștefan Ciocan, Daria Vătășelu, Georgiana Badea și Karina Grigore au dorit să tragă un semnal de alarmă asupra unei probleme reale din societatea noastră: numărul mare de mame tinere, sub 18 ani și consecințele inevitabile pe care le are acest fenomen.

Recunoscut pentru serviciile educaționale de calitate pe care le oferă, Colegiul Economic Buzău reușește, totodată, să implice permanent elevii în proiecte și activități extracurriculare, ceea ce îi dezvoltă multilateral, dobândind rapid competențele-cheie pe care Uniunea Europeană le promovează. Elevii participă frecvent în mobilități peste hotare, dovedesc un spirit înalt de analiză și sinteză, pot susține convingător o argumentare, iubesc dezbaterile și sunt interesați de public speaking. Nu în ultimul rând, sunt încurajați să observe realitatea obiectiv și să caute soluții pentru problemele identificate în comunitatea din care fac parte.

Profesorii sunt dedicați și au ca principal obiectiv transferul cunoștințelor pe care le transmit elevilor în contextul economic ce îi înconjoară. Ca urmare, absolvenții noștri ocupă ușor cele mai dorite locuri de muncă, dar au succes și în calitate de antreprenori. Chiar în acest an școlar, când sărbătorim 100 de ani de existență, vom publica în deja bine-cunoscuta noastră revistă „Cheia succesului” interviuri cu foștii elevi ai Colegiului Economic Buzău care și-au dezvoltat afaceri prospere pe plan local sau național.

„Lider European” este o competiție ce își propune să dezvolte abilitățile de leadership și de vorbire în public ale elevilor de liceu, spiritul de echipă și capacitatea de a mobiliza grupuri de oameni pentru a lucra împreună în beneficiul comunității lor. Echipa „New Generation” a impresionat juriul cu proiectul său și a câștigat Premiul I; pe locul II s-a clasat echipa „4 the Future” cu proiectul „Puntea generațiilor”, Colegiul Național „Emil Racoviță” din București, iar, pe locul III, echipa „Euroteam junior” cu proiectul „Asistența pentru vârstnici în obținerea certificatului verde”, Liceul Teoretic „Petre Pandra” din Balș.

Au fost acordate și mențiuni: • Echipa **No Waste Better Taste** cu proiectul „No Waste Better Taste”, reprezentanții

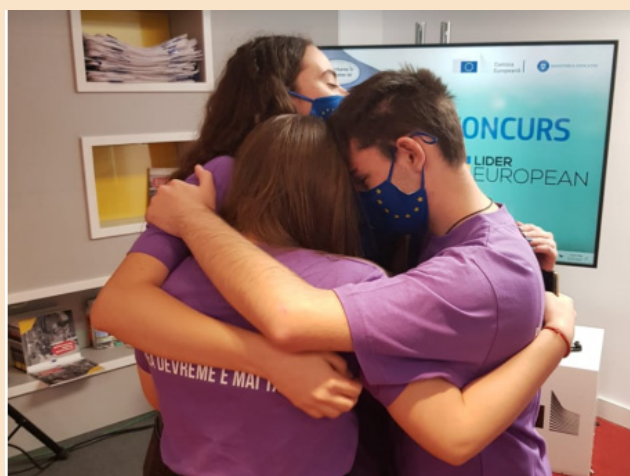
Colegiului Național Mircea cel Bătrân din Constanța • Echipa **A fortiori** cu proiectul „Festivalul EU pentru Tine”, eprezentanții Liceului Teoretic Spiru Haret din Moinești • Echipa **NewWaveEU** cu proiectul „Biblioteca de la Colțul Străzii”, reprezentanții Colegiului Național Mihai Viteazul din București • Echipa **Artlead** cu proiectul „Casa Copilăriei”, reprezentanții Colegiului Național de Artă Octav Băncilă din Iași • Echipa **Proeuro Brâncuși** cu proiectul „PRO EuRO BRÂNCUȘI!”, reprezentanții Liceului Tehnologic Constantin Brâncuși din Craiova

Proiectul nostru, „Prea devreme e mai târziu”, cu toate că s-a bucurat de popularitate și de aprecieri din partea juriului, echipa obținând cel mai înalt loc de pe podiumul competiției, trebuie să își urmeze cursul. Elevii noștri trebuie să parcurgă celelalte etape firești de implementare, monitorizare și evaluare a rezultatelor, utilizând resursele financiare și materiale pe care le au la dispoziție. Echipa își caută voluntarii, alți colegi, care vor disemina informația și vor împărtăși materiale informative privind domeniul sănătății reproducerii și sexualității și în alte licee sau locuri strategice prevăzute în planificare. Corpul de voluntari va cuprinde și profesori care să asigure longevitate proiectului. În cadrul viitoarelor activități se numără și: încheierea de parteneriate cu „Europe Direct”, primării, cabinete de planning familial, organizarea de cursuri de către persoane cu expertiză în domeniu, realizarea unei baze de documentare și filme educative, realizarea unei piese de teatru forum cu titlul „Prea devreme e mai târziu”, organizarea de workshopuri, promovarea pe toate canalele media aflate la dispoziție (ziare, radio, tv) etc.

Le urăm succes și îi susținem pe tot parcursul acestei provocări pentru a avea rezultate peste așteptări!

Spre deosebire de edițiile din alți ani, vizitele și întâlnirile fizice în licee au fost adaptate contextului epidemiologic actual și au fost mutate în mediul online. La acestea au participat, în trei zile, 1.020 de profesori și 2.600 de elevi din 440 de școli și 310 licee, precum și 48 de inspectori școlari și inspectorul general pe proiecte din cadrul Ministerului Educației. Numărul elevilor care au participat la întâlnirile online a fost considerabil mai mare decât cel din anul precedent – la ediția din 2020, 650 elevi din 20 școli și licee au luat parte la discuțiile informative despre cele două competiții naționale („Lider European” și „Euro Quiz”).

Prof. Diana-Mihaela STANCU, Colegiul Economic Buzău

Ce este Lider European?

- O competiție care își propune să dezvolte abilitățile de leadership și de vorbire în public ale elevilor de liceu, spiritul de echipă și capacitatea de a mobiliza grupuri de oameni pentru a lucra împreună în beneficiul comunității lor.
- Obiectivul concursului este de a spori și consolida spiritul Uniunii Europene în rândul tinerilor, în contextul activităților legate de valorile și temele europene.
- Provoacă elevii de liceu, din clasele IX-XII, să lucreze în echipă și să elaboreze proiecte prin care să răspundă problemelor sau oportunităților existente în comunitățile locale. Concursul se concentrează pe dezvoltarea de proiecte în oricare dintre domeniile social, cultural, afaceri/ economic și de mediu.

Ce condiții trebuie să îndeplinești ca să participi la Lider European?

- Să fii elev în ciclul liceal (clasele IX-XII), la un liceu din România.
- Să acorzi atenție situațiilor din jurul tău, să poți identifica cu ușurință probleme sau oportunități apărute în comunitatea ta și să te adaptezi ușor lucrului în echipă.

Ce trebuie să faci ca să te înscrii la Lider European?

- Să găsești alți trei colegi (din același liceu, clasa ta sau din altă clasă, indiferent de anul de studiu) împreună cu care să formezi o echipă, și un profesor care să vă înscrie în concurs și să vă reprezinte.
- Să dai dovadă de abilități de leadership și antreprenoriat, de încredere și talent oratoric și să fii, sau să îți dorești să fii, implicat în comunitățile din care faci parte, dar nu limitat la ele.
- Să obții și să parcurgi materialele realizate ca bază de pregătire pentru concursul Lider European: un material scris cu informații generale, repere și recomandări pentru realizarea unui proiect și un material video cu prezentarea și simularea competiției.
- Află unde este cel mai apropiat centru Europe Direct și fă-le o vizită sau contactează-i pentru a afla mai multe informații, atât despre concursul Lider European, cât și despre activitățile desfășurate de acestea la nivel local.

Ce trebuie să știi?

- Lider European este un concurs național susținut de Ministerul Educației, derulat în scopul informării la scară largă asupra valorilor europene, drepturilor, libertăților și obligațiilor la nivel European.
- Lider European este destinat elevilor din ciclul liceal.

De ce să participi la Lider European?

- Lider European este un concurs destinat participării în echipă și îți creează ocazia de a te descoperi atât personal, cât și prin ochii celor din jur.
- Îți oferă ocazia de a te implica în comunitățile din care faci parte, de a identifica o problemă sau o oportunitate pe care să o gestionezi și să o faci auzită.
- Îți exersezi capacitatea de lucru în echipă și ușurința de a te folosi de informațiile și abilitățile pe care le stăpânești, primești recunoaștere printr-o diplomă de participare și ai ocazia de a fi recompensat cu un premiu care să îți permită să îți duci proiectul mai departe, alături de echipa ta.

VITRALII

VITRALII

Urmașii lui Cyrano sau discipolii lui Münchhausen

Domnul de Bergerac a avut, la vremea domniei sale, intenția de a caricaturiza și de a ironiza oamenii în mijlocul cărora trăia, prin aducerea în planul fanteziei a tuturor proastelor obiceiuri, abuzurilor, falselor pudori și ticăloșilor ascunse meschin sub poleiala strălucitoare și aparent desfătătoarei epoci a barocului. Sarcasticul autor nu face altceva decât să ne învețe că, totuși, omul nu este cea mai bună făptură din Univers, ba chiar una extrem de nestatornică, nerecunoscătoare și nesinceră. Constrâns de legile nemiloase ale epocii, genialul condeier își transportă personajele pe alte corpuri cerești: Luna sau Soarele, reușind să înfățișeze în toată goliciunea ei o lume grotescă, care, lipsită de podoabe și veșminte aurite își arată adevăratul chip. Astfel și-a făcut apariția în literatură curentul absurdului.

Pe Cyrano îl putem înțelege: era, oarecum, evit să mintă pentru a se feri de consecințele unui limbaj prea îndrăzneț. Astăzi însă, privim cu stupeoare resurecția aceluiași mod de a răstălmăci faptele și realitățile unei epoci care nici măcar nu a avut timp să devină istorie, fiindcă unii dintre noi chiar am trăit acele momente. Este grav, foarte grav, pentru că dacă pozașul autor era silit să ascundă adevărul printre minciuni, cei de astăzi nu au de ce să o facă. Vorba unei distinse jurnaliste: a fost suficient de rău, adevărul este suficient de cutremurător pentru a mai fi nevoie de „înflorirea” acestuia. Bănuți, desigur, că vorbim despre epocă încheiată la 22 decembrie 1989 și despre un serial documentar prezentat de una dintre numeroasele televiziuni. M-am întrebat adesea ce îi face pe oameni să mintă cu ușurință cu care respiră sau de ce trebuie să siluiești realitatea pentru a inventa o istorie paralelă. Pot lașitatea și conformismul de atunci să fie o explicație a limbușiei de acum? Probabil. Numai că persoanele care fac asta nu sunt dizidenți autentici ori victime ale fostului regim, ci istorici, scriitori sau politicieni a căror credibilitate nu ar trebui pusă sub semnul întrebării. Și totuși, domnii și doamnele despre care vorbesc au pierdut o bună ocazie de a tăcea. Aflu din acest documentar că mii de oameni au murit intoxicați pentru că vopseau ouăle de Paști cu coloranți industriali extrem de nocivi, furați din fabricile de confecții. Probabil, am trăit în altă țară sau în altă

dimensiune spațio-temporală: printre puținele lucruri care se găseau în magazine după 1985, alături de fulgii de creveți din Vietnam și borcanele cu dovlecei tăiați în apă (niciodată nu am înțeles la ce se puteau folosi) erau pliculețele cu vopsea de ouă Gallus. Ca să nu mai spun că în fabricile de confecții nu aveau ce să caute coloranți textili. În anii '70, în cofetării se găseau iepurași și ouă din ciocolată, delicii care aveau să dispară la jumătatea deceniului opt. Mai aflu că la intrarea în teatre, muzee, biblioteci sau parcuri stăteau întotdeauna soldați cu pistolul mitralieră la piept. Că nu aveam voie să pronunțăm fără a fi băgați cu forța în ducele aflate la orice colț de stradă cuvinte precum „Înviere”, „Moș Crăciun” sau „Europa Liberă”. Că atunci când, după câteva ore de stat la coadă, reușeam să cumperi o carte mai îndrăzneată, scăpată de zelul cenzurii (apărută, totuși, la o editură de stat), erai urmărit până acasă, apoi îți se ascultau convorbirile telefonice pentru a se vedea dacă ai devenit dușmănos față de statul socialist. Că țărani care veneau cu prea multe produse la piață erau arestați pentru că ar fi făcut speculă. Un distins fost prim-ministru merge și mai departe povestind despre una dintre colegele de catedră ale domniei sale care prefera să doarmă în stațiile de metrou pentru că acolo era mai cald decât în propriul apartament. Cu siguranță, temperatura din metrou era ceva mai ridicată, numai că stațiile de metrou erau, atunci ca și acum, închise la ora 23. Cu lacăte, și păzite de paznici. Deci, colega domniei sale nu avea cum să-și petreacă nopțile în subteran. Sincer să fiu, ar fi fost o soluție și pentru frigul de acum din apartamente. Și înșuruierea de năzbâții nu se oprește aici. Lucrurile erau, într-adevăr complicate, magazinele erau goale, tremuram în case, eram duplicitari și făceam compromisuri pentru a supraviețui. Cum spuneam, era rău, uneori foarte rău. Tocmai de aceea, nu înțeleg de ce simt unii „formatori de opinie” nevoia să fabuleze, transformându-se din Cyrano în Münchhausen. Cui folosește? Istoria o scriu învingătorii, știm asta. Dar dacă tot ai învins, de ce să spui minciuni? Cât timp primim ceea ce a fost cu justificată până la un punct încrâncenare, e suficient. Cei ce vin după, trebuie să știe că a fost rău, dar și câte ceva bun, că nu ne-am risipit viețile aiurea tocmai pentru ca ei să poată spune liber, cu zâmbetul pe buze, astăzi, adevărul.

Dragoș CIOCĂZAN

Ioan N. ROȘCA O CONSTELAȚIE STILISTICĂ LITERARĂ ȘI JURNALISTICĂ

Semnalăm apariția și lansarea, la Editura UZPR, a unei noi și originale creații a distinsului universitar Ioan N. ROȘCA, cunoscut și apreciat în țară și peste hotare pentru contribuțiile sale prețioase în domeniul filosofiei și jurnalismului.

Noua apariție editorială se înscrie în ampla și valoroasă sa activitate publicistică, orientată spre filosofie, jurnalism cultural și literatură, care numără în prezent zeci de cărți, studii, articole, eseuri, emisiuni TV etc.

Volumul intitulat *O creație stilistică literară și jurnalistică* prezintă o galerie impresionantă de studii, eseuri, comunicări, cronici, prezentări și analize, apărute în intervalul 2011-2021, în publicații din țară și străinătate (Slovenia, Germania, S.U.A.) sau în culegeri de studii și comunicări. Toate sunt reunite, după cum susține autorul, „sub cupola conceptului de stil”, așa cum a fost pus în circulație de către naturalistul și scriitorul francez Georges-Louis Leclerc, Comte de Buffon (1707-1788). Eseurile introductive, consacrate lui Buffon, ca inițiator al conceptului de stil cultural, precum și „frumosului literar-artistic în raport cu alte valori spirituale”, se constituie în suportul teoretic al lucrării, în temeiul căruia autorul analizează operele de factură literară, literar-jurnalistică sau de istorie și critică literară selectate, într-o perspectivă cuprinzătoare privind forma și conținutul lor, considerate ca un întreg.

Subliniem ceea ce autorul însuși ne-a mărturisit: „Din cuprins, cred că o mențiune aparte ar merita distincția dintre claritate și profunzime la Eminescu, ideea (argumentele) că Labiș a fost funciar un disident, ideea că nu există poezie religioasă (Theodor Damian) sau filosofică (Eminescu, Dan Angheliescu, de exemplu), ci există doar poezie, să zicem, reflexivă, ideea că așa-zisa poezie intertextuală este originală și nu imitativă (Mihaela Albu), faptul că ermetismul poetic (Octavian Mihalcea) rămâne dificil chiar și pentru conaștrii. O mențiune aparte și pentru romanele lui Mihail Diaconescu, care, deși ancorate în istorie, satisfac exigențele estetice ale literaturii.”

În acest orizont interpretativ includem atât viziunea și atitudinea autorului „față de lumea reală” (ideile și sentimentele prin care filtrează realitatea), cât și „transfigurarea artistică a viziunii sale prin diferite modalități expresive”.

Ideile și trăirile autorilor, în general, sunt cele care solicită și formele lor de expresie, motiv pentru care profesorul Roșca nu-i clasează în tipare literare (romantism, realism, simbolism etc.), chiar dacă sesizează că aceștia au anumite afinități cu unele orientări, ci se străduiește să surprindă „vocea distinctă a fiecăruia în funcție de vibrațiile lui sufletești și independent de clasificări prestabilite”. Cu alte cuvinte, îndemnul adresat cititorilor este de a insista, așa cum a procedat profesorul Ioan N. Roșca, să rezonzeze cu autorii și operele studiate, îmbogățindu-și astfel zestrea lor spirituală, într-o manieră originală și deopotrivă benefică.

Tanța TĂNĂSESCU

Invitații în lumea artelor vizuale

Avem bucuria să vă prezentăm un pictor de valoare, artist ce duce mai departe o frumoasă tradiție de familie. Am avut șansa să stau puțin de vorbă cu Sanda – Gabriela Talabă și să-i cunosc opiniile despre arta armoniilor cromatice, despre arte în general. Vă supunem atenției o sinteză a gândurilor sale.

Mă numesc Sanda – Gabriela Talabă și provin dintr-o familie în care tatăl, Valerică Stroe, a cochetat cu pictura și a fost genial de talentat, lui îi mulțumesc pentru gena mea, iar unul dintre frați, Constantin Stroe, a fost un artizan al metalului. Ambii fără vreo pregătire în domeniu. Au avut talent, voință și pasiune. Din păcate, amândoi au plecat acum câțiva ani dintre noi, mult prea devreme.

M-ați întrebat ce pictori români îmi plac. Sunt foarte mulți. Și clasici și contemporani. De la Aman, Tattarescu, Lucian, Sabin Bălașa, Lecca, Abrudan, Adriana Boerescu la Adrian Ghenie, Corneliu Drăgan – Târgoviște, îi apreciez pe toți. Însă de opera lui Grigorescu sunt efectiv îndrăgostită, fascinată. Nu știu dacă are legătură cu faptul că cea mai de valoare moștenire de la tatăl meu este un album cu opere ale lui Nicolae Grigorescu. Pentru mine, pictura lui Grigorescu este atemporală. A folosit lumina ca pe o unealtă modelatoare a formei. În momentul în care privesc o lucrare de-a lui încerc să intru în toate substraturile ei. Să descifrez fiecare tușă, fiecare pensulație, fiecare amestec de culoare. Încerc să înțeleg fiecare umbră, fiecare lumină sau jocuri de lumini în soare. Încerc să mă transpun în locul lui. Pentru mine, picturile lui Grigorescu sunt magice. În momentul în care am în față un album de artă cu tablourile lui Grigorescu timpul ori se oprește în loc, ori zboară mult prea repede. În pictura rusă a existat un pictor care a trăit mult prea puțin. Pe nume Fyodor Vasilyev, acest pictor, asemeni lui Grigorescu, a avut ca temă principală în tablourile sale viața țăranului. Pot spune

Sanda – Gabriela TALABĂ: Fiecare artă are parfumul ei. Iar când spui parfum te gândești la iubire

despre el că este un Grigorescu al rușilor. După pictorii români, pictorii ruși sunt preferații mei. Spun despre pictura rusească faptul că este plină de dramatism și romantism în același timp, ca și literatura și baletul lor, de altfel. Bineînțeles că în lumea asta mare există milioane de pictori talentați. Mulți nedescoperiți. Mulți rămași anonimi. Mulți care au dat omenirii opere de valoare. Unele dintre ele au ajuns să fie cunoscute și supraapreciate, iar altele au rămas în anonimat și descoperite mai apoi ca picturile rupestre. Nu știu dacă asta ține de destin sau de șanse. Uite, spre exemplu, eu acum am șansa acestui interviu! Poate tot șansei se datorează și expunerea în galerii de artă.

Una dintre galeriile pe care o apreciez foarte mult este Galeria *Arhiva de artă*. Această galerie reușește să adune laolaltă pictori, sculptori, artizani, muziceni. A organizat la Palatul Parlamentului *Sala de expoziții Brâncuși* o mega expoziție, 75 de pictori la un loc. În sala de expoziție, emoția a fost peste puterea mea de exprimare în cuvinte. A fost de-a dreptul înălțătoare. Apoi mai este și expoziția *ArtSafari*. O altă expoziție care strânge artiști de valoare cu opere de valoare. Și să nu uit expoziția *Piramide și monoliți* a pictorului de negru, Elian Băcilă. Expoziția se află la Muzeul Național de Geologie. O expoziție impresionantă. Și iată cum pictura înfrumusețează viața. Toate artele înfrumusețează viața, însă pictura o face într-un mod deosebit. Este o frumusețe spirituală. Profundă. Eu cred că în muzică există culoarea sunetului, iar în pictură există muzica culorilor. Armonia muzicală a culorilor. Pictura fără armonie nu este pictură. Pentru mine toate artele sunt esențiale în viața omului. Refuz să fiu părtinitoare și, pentru că pictez, să pun pictura mai presus de celelalte arte. Toate sunt în armonie unele cu celelalte. De cele mai multe ori, în timp ce pictez ascult muzica. Poate așa se întâmplă și cu un muzician. În timp ce compune, privește un tablou. Fiecare artă are parfumul ei. Cert este că o lume fără culoare, fără muzică și fără parfumul lor, ce fel de lume poate fi? Pentru că în momentul în care spui culoare, te gândești la pictură. Când spui muzică, te gândești la dans. Iar când spui parfum te gândești la iubire. Fără să ne dăm seama, să ne trăim o viață plină de culoare, muzică și parfum este adevărata artă.

Vă mulțumim!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Evenimentele din luna decembrie organizate în cadrul activității *Dezvoltare socio-comunitară* a Proiectului *InfoAcces* - POCU/784/6/24/139636

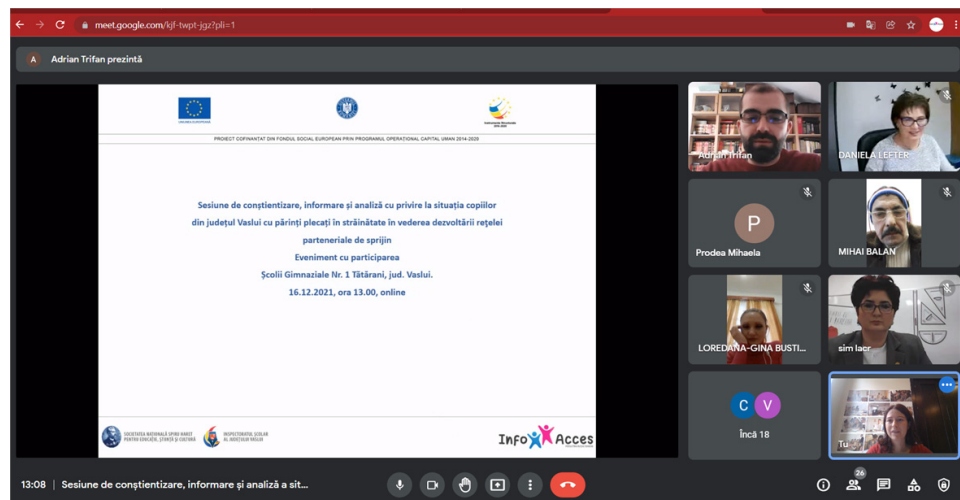
Situația economică precară din mediul rural este factorul principal care determină populația din sate să plece la muncă în străinătate. Fie că plecările sunt sezoniere sau pe termen lung, ele generează dezechilibre în familii și în multe cazuri destrămarea acestora. Efectele migrației se fac resimțite la nivel local prin separarea familiilor și apariția unor probleme în cazul copiilor care cresc fără supravegherea unuia sau a ambilor părinți. Consecințele absenței părinților sunt deopotrivă psiho-emoționale și sociale, iar în ultimii ani au fost dublate de situația sanitară la nivel global. Mai mult, în mediul rural există o absență acută de psihologi școlari care pot oferi sprijin emoțional atunci când copiii au nevoie de consiliere și îndrumare.

Transformările generate de migrație în cadrul familiei se fac simțite și în comunitate, unde apar probleme legate de dezvoltarea locală și lipsa forței de muncă calificată. Datorită implicațiilor pe care acest fenomen le are în localitățile rurale, activitățile de dezvoltare socio-comunitară ale proiectului *InfoAcces* s-au concentrat în luna decembrie pe identificarea de nevoi la nivel rural, în următoarele comune din județul Vaslui: Lunca Banului și Tătărani. Evenimentele organizate au fost sesiuni de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin și s-au realizat cu ajutorul cadrelor didactice din unitățile de învățământ care acționează în cele două comunități. Necesitatea conștientizării situației acestei categorii de copii, mai ales la nivel școlar, este întărită de rolul primordial al intervenției dascălilor din instituțiile de învățământ atunci când copiii sunt fără îndrumarea unuia sau a ambilor părinți.

Proiectul POCU *InfoAcces* derulat de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui și Asociația „Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură” are ca scop direct susținerea copiilor cu părinți plecați în străinătate prin acordarea de suport educațional și sprijin psiho-social, dar și prin crearea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate. Pentru dezvoltarea comunităților din județul Vaslui se organizează lunar sesiuni de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin

Miercuri, 15 decembrie 2021, a avut loc un eveniment *InfoAcces* cu participarea cadrelor didactice din Școala Gimnazială nr. 1 Lunca Banului, la care au fost prezente 11 persoane dintre care profesori și învățători din școala mai sus amintită. Evenimentul a debutat cu prezentarea proiectului și a fost o ocazie de dezbateră a lipsei de coerență dintre datele existente în școli și cele declarate de părinți la organele de asistență socială atunci când părăsesc domiciliul pentru o perioadă mai mare și lasă copiii în grija altor persoane. Proiectul *InfoAcces* aduce, prin activitățile derulate, o monitorizare mai atentă a acestei categorii de copii și identifică posibilități de finanțare la nivel comunitar care pot ajuta cadrele didactice în lucrul cu copiii. Aceste oportunități sunt prezente pe site-ul proiectului <https://infoacces.snsr.ro/retea-parteneriala/surse-de-finantare> și au fost prezentate în cadrul evenimentului pentru ca la nivel de management să se găsească surse de finanțare potrivite conform proiectelor planificate.

Prezentarea Școlii Gimnaziale nr. 1 Lunca Banului a scos la iveală o comunitate unită, preocupată de bunăstarea elevilor și care se confruntă cu probleme referitoare la natalitatea scăzută, caracteristică și altor localități din mediul rural, care determină elevii să facă naveta pentru a ajunge la școală și grădiniță. Din cei 303 copii care învață în structurile aferente școlii, sunt 40 care au un părinte plecat în străinătate și 16 care nu locuiesc cu nici unul dintre părinți. Comunitatea are probleme financiare și de aici și procentul mare al părinților care pleacă în străinătate. Copiii

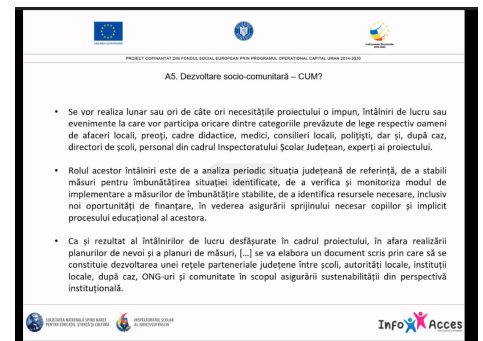
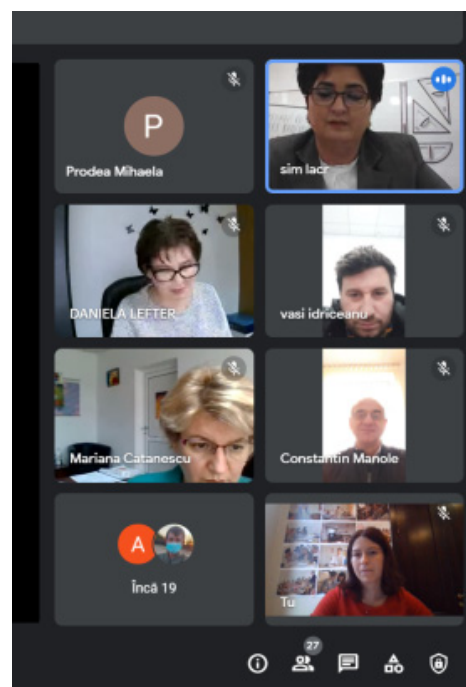
care rămân au probleme emoționale, ei suferă mai ales când mama este cea care este plecată la muncă în străinătate. S-au identificat nevoi de educație parentală în comunitate, deoarece există părinți care nu răspund invitației școlii în ceea ce privește comunicarea situației școlare a copiilor. Situația școlii este îngreunată de lipsa cabinetului sanitar în școală și a unui psiholog care să ofere consiliere părinților și copiilor. Cu toate acestea, la nivelul școlii nu există un procent mare de absenteism și nici abandon școlar. În cadrul proiectului, se analizează posibilitatea de introducere a copiilor în grupul țintă al proiectului, iar ca activitate la nivel comunitar se urmărește facilitarea înființării unei structuri comunitare consultative pentru a identifica, monitoriza și interveni prompt în cazul în care este nevoie de ajutor.

Anul 2021 se încheie, din punct de vedere al evenimentelor organizate în cadrul proiectului *InfoAcces*, cu sesiunea organizată joi, 16 decembrie 2021, în care invitații au fost cadrele didactice din structurile aferente Școlii Gimnaziale nr.1 Tătărani, Vaslui. Condusă de motto: *O șansă fiecărui copil pentru a reuși în viață!*, echipa de management a școlii, alături de cadrele didactice, este interesată de încheierea de parteneriate pentru suportul copiilor din comunitate. Acest lucru o demonstrează proiectele realizate la nivel școlar, dar și solicitarea acestora către echipa *InfoAcces* de a primi sprijin în depunerea de proiecte, exploatarea surselor de finanțare identificate. S-a lucrat pentru obținerea de finanțare din granturile *Nouă ne pasă!* și, în cadrul evenimentului, doamna director a confirmat că au depus proiectul *Doar împreună pentru copiii noștri!*, care propune activități tip *After School* patru zile pe săptămână și participarea copiilor la diferite ateliere de dezvoltare.

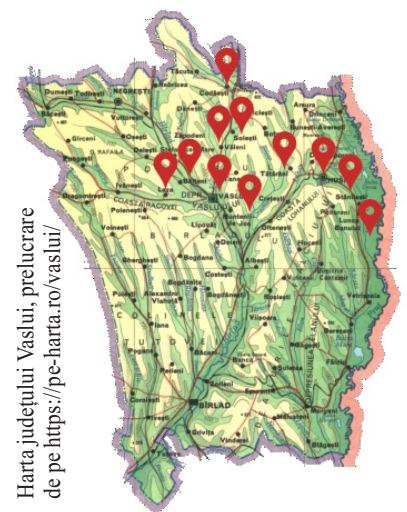
În cadrul structurilor educaționale aferente Școlii Gimnaziale nr.1 Tătărani învață 243 de elevi, din care 16 orfani, trei copii cu condiții educaționale speciale și 42 de elevi cu unul sau ambii părinți plecați în străinătate. La fel ca în cazul întâlnirii anterioare din mediul rural, la nivelul comunității natalitatea are o tendință descendentă și există mulți copii care fac naveta pentru a ajunge la școală. Situația economică din zonă și posibilitățile reduse de a găsi loc de muncă aproape de casă determină mulți părinți să plece în străinătate. Astfel, copiii rămân acasă cu un părinte sau rude apropiate și se confruntă de multe ori cu sarcini suplimentare în gospodărie, care influențează negativ rezultatele școlare ale acestora. Cadrele didactice fac eforturi pentru a oferi elevilor în școală un mediu stabil, unde copiii să vină cu drag, și își doresc realizarea de parteneriate care să ofere elevilor multiple posibilități de dezvoltare.

În prezentarea școlii, s-a accentuat necesitatea unui sprijin susținut din partea familiei și

a comunității pentru realizarea unui proces educațional de calitate și s-a oferit rețeta de succes pentru a realiza acest lucru: atenție, implicare și motivație.

parteneriale de sprijin, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, în localitățile: Văleni, Codăești, Laza, Solești, Stăniilești, Bălteni, Multeni de jos, Lunca Banului, Tătărani, Huși și Vaslui. La aceste evenimente au participat peste 180 de cadre didactice și elevi din școlile invitate și s-au colectat exemple de bună practică în lucrul cu copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, care au fost diseminate în cadrul evenimentelor.

Harta județului Vaslui, preluare de pe <https://pe-harta.ro/vaslui/>

În anul 2022 se va continua organizarea de sesiuni de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate; eforturile experților din proiectul *InfoAcces* se vor concentra spre găsirea de partenerii comunitari care să poată satisface nevoile identificate în cadrul evenimentelor.

Proiectul este în acord cu recomandările formulate în Cadrul Strategic pentru Cooperarea Europeană în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ET2020) și contribuie la îndeplinirea obiectivelor sectoriale în domeniul educației stipulate în Strategia Europa 2020. Din punct de vedere al reglementărilor naționale acesta vizează: Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (Hot.nr. 317/2016); Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii; Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 322014-2020; Strategia Națională pentru Învățare pe tot Parcursul Vieții; Regulamentele de organizare și funcționare ale ISJ; Planurile de Dezvoltare Regională și Locală; Planurile de Dezvoltare Instituțională ale Școlilor.

Informații suplimentare despre activitățile și evenimentele *InfoAcces* pot fi consultate pe: site-ul proiectului <http://infoacces.snsr.ro/> cât și pe rețelele de socializare: Facebook: <https://www.facebook.com/InfoAcces-106350121594314/> Twitter: https://twitter.com/acces_info.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Irina Elena ANDRONIE
Expert organizare evenimente
dezvoltare parteneriate *InfoAcces*

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI VASLUI

InfoAcces
POCU/784/6/24/139636

Nicolae TITULESCU – 140

Nicolae MAREȘ

DESPRE GÂNDIREA SAPIENȚIALĂ
TITULESCIANĂ

De-a lungul activității sale juridice, politice și diplomatice, timp de trei decenii, Nicolae Titulescu a avut prieteni și urmași sinceri și loiali, dar și oponenți sau adversari înverșunați, inclusiv la vârful eșichierului politic românesc. Cele trei volume publicate de devotatul George G. Potra stau mărturie. Având în vedere că *toți admiratorii sunt și geloși* (Seneca), zicerile multor detractori din volum dispar în negura vremurilor, în fața calității gândirii luminoase și mai ales a faptelor titulesciene de promovare a României în lume. Din conștiința contemporanilor n-a dispărut axioma sa umanistă, care venea din izvoare antice.

Legea să fie pentru om

Doctor în drept la Paris (1905), Nicolae Titulescu a funcționat ca profesor universitar la Iași și la București; a intrat în viața parlamentară și politică românească în 1912, ca deputat de Romanși. A avut un debut fulminant ca orator despre poziția României față de evenimentele din Balcani, ceea ce l-a făcut pe Take Ionescu, șeful Partidului Conservator-Democrat, să afirme entuziasmat: *Un mare, un extraordinar talent s-a ridicat la tribuna românească și acest talent este al nostru*. Ca jurist, la catedră și în scrierile sale, Nicolae Titulescu a emis o seamă de judecăți perene, valabile și în zilele noastre, un florilegiu care merită din plin să fie adus în atenția contemporanilor: *Sub abstracțiunea legilor – a afirmat Titulescu – se mișcă oamenii și, a-i sacrifica unui exces de logică, înseamnă a zice: „Omul este făcut pentru lege, iar nu legea pentru om”, ceea ce e o absurditate*. Urmând dreptul francez, pentru juristul român legea este formula scrisă în care se cristalizează *Dreptul*. Iar *Dreptul nu impune individului decât obligații față de semenii lui*, cunoscut fiind că *niciun considerent de ordin subiectiv nu poate să creeze dreptul de a-ți face singur dreptate*. Această axiomă și altele le-a dezvoltat în abordările teoretice juridice și în intervențiile sale în materie: *Legea nu este decât o probă scrisă a unei părți din Drept; ea nu este dreptul însuși*. Titulescu pleacă de la considerații generale în care afirmă: *Puterea adevărului este cu atât mai mare, cu cât expresia lui este mai dezbrăcată de formele pompoase și solemne*.

Continuator al Bălcesului

Nu i-a fost străină gândirii titulesciene unele ziceri din paremiologia românească și universală în care se arată: *Omul fără patrie e ca privighetoarea fără grădina*. Pentru secolul al XX-lea, Titulescu este un continuator al revoluționarului pașoptist, al istoricului Nicolae Bălcescu pentru care *Patria, această ființă ideală pe care locuitorii ei sunt gata a o apăra cu viața, este identitatea intereselor, ideilor, pasiunilor care-i strânge și întrunește în apărarea unui bine comun*. În pragul desăvârșirii unității naționale, la rândul lui, N. Titulescu a subliniat: *În sângele nostru dorm strămoșii care așteaptă ceasul de a fi deșteptați în mărire*. *Nimic nu poate prețui mai mult ca gila părintească*. *Marea datorie a oricărui român este astăzi să-și amintească ceea ce îl unește de ceilalți și să uite ceea ce îl desparte de ei*. *Vrem să fim prietenii tuturor națiunilor fără excepție, dar în treburile noastre nu primim ca stăpân decât pe noi înșine*. Tare mult mi-aș dori ca cel din urmă gând să fie nu doar însușit, ci și promovat de europarlamentarii români în forurile europene și internaționale.

Pacea nu e repaus, nu este trândăvie

De două ori președinte al *Ligii Națiunilor*, Nicolae Titulescu s-a pronunțat în problemele vitale ale omenirii la ordinea zilei în al patrulea deceniu al secolului trecut, valabile și azi. *Dintre toate amăgirile proaste – a subliniat el – războiul este cea mai proastă îndeletică*. *Dintr-un război modern, toate națiunile ies înfrânte*. *Omul este egal omului oriunde se găsește*. *Pacea nu se proclamă; pacea se cucerește... iar strădaniile depuse pentru ca ea să izbândească sunt mai grele și mai îndelungate decât cele pe care le implică orice altă cucerire... iată de ce lupta pentru pace are un caracter sacru, căci ea trebuie să nimerească pe cei mai înverșunați dușmani ai muncii creatoare, îndoială și descurajarea... Se poate spune că omenirea nu posedă pacea, dar ea pășește spre pace, căci pacea e de fapt un fenomen al mișcării*. *Ea este ceva viu, ce intră treptat în realitate*. *Pacea nu e repaus, nu este trândăvie*. *Este în interesul păcii și al dreptății de a ne abține de la orice intervenție*. *Lucrările pașnice singure pot asigura pacea și securitatea omenirii*. *Pacea nu este o simplă vorbă*. *Pentru a o obține, nu ajunge să o afirmăm*. *Trebuie să o organizăm*. *Pacea este, înainte de toate, o stare de spirit*.

În cunoscuta cuvântare rostită de Titulescu la Ploiești, din 1914, fără a-l evoca, reînvie gândul marelui patriot Nicolae Bălcescu, bun cunosător și el al dreptului ginților, care, printre altele, a scris: *Nu poate fi fericire, fără libertate, nu poate fi libertate, fără putere, și noi, românii, nu vom putea fi puternici până nu ne vom uni cu toții într-unul și același corp politic*. *Uniunea națională, dar, e singurul principiu de viață, singurul principiu de mântuire pentru noi*.

Acest gând este reluat de Nicolae Titulescu, cu o și mai puternică ardoare, în frazele: *România nu poate fi întreagă fără Ardeal, România nu poate fi mare fără jertfă! Ardealul e leagănul care i-a ocrotit copilăria, e școala care i-a făurit neamul, e farmecul care i-a menținut viața! Ardealul e*

scânteia care aprinde energia. Ardealul e întărirea care îndepărtează vrăjmașul, e viața care cheamă viața. Pentru Ardeal nu-i viață care să nu se stingă cu plăcere, pentru Ardeal nu-i sfortare care să nu se ofere de la sine. Ardealul nu e numai inima României politice. Priviți harta: Ardealul e inima României geografice. Din culmile lui izvorăsc apele care au scâldat românismul în istorie. Ardealul împreună cu România liberă este mai presus de toate.

Stins din viață la 17 martie 1941, la Cannes, departe de țară, ca și Bălcescu, la Palermo, Nicolae Titulescu a dorit să fie îngropat acasă, în Ardeal, dorință care i-a fost împlinită, la începutul anului 1992, datorită diplomației românești de-atunci.

**Unul dintre imperatiile titulesciene:
Prietenia poporului român cu Germania**

În prodigioasa lui activitate diplomatică, Titulescu a conștientizat că România Mare putea fi apărată *numai prin acțiune*, iar *prietenia cu Germania constituia un imperativ pentru români*. (Titulescu, Nicolae – *Politica externă a României*, Fundația Europeană Titulescu, București, 1994, p. 142) Diplomatul nepereche mai adăuga faptul că, după semnarea Tratatelor de Pace de la Paris din 1920, personal a încercat să cultive prietenia cu Germania, pentru că: *unitatea noastră națională fiind un fapt împlinit, nu aveam nici o nemulțumire directă față de Germania, prietenia cu aceasta fiind un imperativ pentru noi*. (Idem, *op.cit.* p. 141) Indirect, cu oarecare tristețe a adăugat că sprijinul permanent dat de Germania Ungariei revizioniste a atenuat oarecum dorința noastră de amicitie. (Idem, *op.cit.* p. 142)

Ca diplomat, N. Titulescu a avut suficiente posibilități de colaborare cu reprezentanții germani, în momentul în care Germania a devenit membră a Societății Națiunilor, stabilind personal cele mai bune raporturi de conlucrare și prietenie cu Stresemann. (Gustav Stresemann (1878-1929), remarcabil om politic german, fondator și lider al Partidului Popular German (Deutsche Volkspartei); din 1923 el a deținut portofoliul de cancelar și de ministru de externe până la moarte. Urmare a politicii pragmatice a ajutorat în ultimii ani ai vieții ca Germania să își regăsească unele dintre atuările diplomatice și economice pierdute în 1918. Prietenia diplomatului român cu liderul german constituie o mărturie a recunoașterii capacității sale de a conlucra cu mari personalități ale vremurilor sale. Numele lui Gustav Stresemann îl asociem cu intrarea Germaniei în Societatea Națiunilor (1926) și semnarea Pactului Briand-Kellogg; în 1926 a împărțit cu Aristide Briand Premiul Nobel pentru Pace. G. Stresemann deținuse ani de-a rândul capul de afiș în presa internațională, iar numirea lui la Ligă i-a întărit și mai mult prestigiul, între 1926 și 1929.) Se pare diplomatul român purta „dialogul” cu atâta măiestrie, încât medicul curant al germanului i-a mărturisit lui Titulescu că ar avea o *influență tonică pentru Stresemann – creându-i o stare de spirit foarte bună*. (Nicolae Titulescu, idem, *op.cit.* p. 142) Că lucrurile stăteau așa, amintește unul dintre momentele de apropiere, respectiv discuția cordială dintre cei doi petrecută la Geneva.

Gustav Stresemann

Sie sin der TEUFEL (Sunteți Diavolul în persoană)

Într-o discuție cu Stresemann, diplomatul român, intuind viitoarele manifestări ale statului german, i-a spus: *Domnule Stresemann, dv. nu pronunțați niciodată cuvântul „revizuire”, dar eu știu foarte bine că vă gândiți la el*. *Eu vă voi spune exact cum plănuiți politica dv. externă în vederea „expansiunii” Germaniei, chiar dacă dv. păstrați tăcerea asupra acestui subiect*. (Idem, *op.cit.* p. 143) Și i-a spus direct tot ceea ce Titulescu intuia cu privire la planul interlocutorului, punându-se, desigur, în situația unui german. Titulescu recunoaște că Stresemann a răs și a zis: *Sie sin der Teufel (Sunteți Diavolul în persoană). Și de atunci, a spus diplomatul român, mă numea întotdeauna „Diavolul”*. (Idem, *op.cit.* p. 143) Numai Regina Maria s-a purtat la fel de curajos, la începutul anului 1919, la Paris, într-o convorbire cu Wilsson, în apele carierei acestuia, vorbindu-i de bolșevizarea Europei Centrale, la care America părea a fi surdă. (N. Mareș, *Contactele Reginei Maria a României cu președintele american Woodrow Wilson și Doamna Wilson*, în *New York Magazin*, 3 mai 2017)

Ideea pactului de asistență mutuală româno-german

Curajul și acțiunea în raporturile cu Germania le surprindem și prin prezența diplomatului român în chiar Reichstagul german (6 mai 1929), la propunerea/invitația lui Stresemann, (Idem, *op.cit.* p. 143), unde a susținut cunoscutul discurs: *Dinamica păcii*. A rămas nemărginită recunoștința lui Titulescu: *Nu pot uita primirea călduroasă pe care mi-a acordat-o atunci Berlinul, nici unanimitatea laudelor în presă*. (Idem, *op.cit.* pp. 143-144) Manifestarea cordială, constructivă în raporturile cu Germania n-a fost singulară, doar în perioada Stresemann. La 27 iulie 1935, șeful diplomației românești a oferit părții germane, prin ministrul României la Berlin, marele diplomat antirevizionist Nicolae Petrescu-Comnen, propunerea privind semnarea unui *Pact de asistență mutuală între România și Germania* în condițiile în care aceasta ar încheia pacte similare cu aliații noștri. (Idem, *op.cit.* p. 143)

Ulterior, aflând de la von Neurath că, în situația internațională dată, Guvernul german nu era pregătit să încheie un *Pact de asistență mutuală* cu niciun stat, România nu va mai insista asupra condiției ca Germania să devină aliat al aliaților României. (Ibidem *op.cit.* p. 144) (A nu se uita că Polonia semnase Pactul de neagresiune cu Germania încă din ianuarie 1934, imediat după venirea la putere a lui Hitler, dar nu pe cel de la Trianon!)

Imediat după moartea lui Stresemann, scopul principal al Reichului a devenit revizuirea fronturilor răsarățene stabilite prin *Pacea de la Paris*. Pași hotărâtori s-au produs în 1933, când Germania a ieșit intempestiv din Societatea Națiunilor și a trecut la fabricarea tuturor tipurilor de arme. În 1935 a decretat serviciul militar obligatoriu, ca peste un an să pătrundă în zona demilitarizată din stânga Rinului, încălcând acordurile de la Locarno. Încet, dar sigur, începea agonia păcii. Iorga simțea frisoane, la fel și Titulescu.

A fost nefast amestecul viitorului prim-ministru transilvănean, Octavian Goga, care, în 1936, avea să îi scrie lui Carol al II-lea, de la Vittel, un memoriu, de fapt un rechizitoriu al politicii titulesciene – *singularizante*, Goga apreciind că șeful diplomației românești *ne-ar lăsa (ca români și țară) fără prieteni peste frontieră*. Dovadă că prea ușor se pot șterge cu buretele lucrurile bine intenționate! Se pare că acesta a fost documentul care a cântărit mult în hotărârea de a-l destitui pe ministrul de Externe la 29 august 1936. Și, totul se petrecea tocmai în momentul în care România ar fi putut obține un *Pact de asistență mutuală cu Sovietele*, aceasta după un efort de mai bine de doi ani înfăptuit de Titulescu împreună cu Litvinov. Goga nu știa, iar Carol al II-lea uitase de telegrama strict confidențială, primită de la Titulescu, în care era informat că Litvinov îi declarase: *Știu că semnând această Convenție v-am dăruit Basarabia. Dacă nu pot recunoaște acest lucru oficial este din cauza dificultăților ce le-aș avea cu opinia mea publică, în special cu cea din Ucraina. Când însă mă angajez să nu fac niciodată o agresiune asupra Basarabiei și că nici revizuirea nu pot s-o cer, nu numai pentru că U.R.S.S. este membră a Societății Națiunilor, dar pentru că din principiu suntem împotriva revizuirii, căci ea înseamnă război, prin ce mijloc aș mai putea să obțin înapoi Basarabia?* (AMAE, fond 71 – 1920-1944, URSS, vol. 82, pp.92-93)

Titulescu i-a răspuns lui Litvinov că *Basarabia ne-a dăruit-o Dumnezeu (nu el)*. *Am căzut de acord apoi amândoi că cel mai bun lucru de făcut este să nu vorbim deloc despre Basarabia*. (Idem AMAE, vol. 82, pp.92-93)

Istoria confirmă că România ar fi obținut semnarea unui asemenea Pact de asistență mutuală, dacă Titulescu nu ar fi încetat să mai fie ministru al Afacerilor Străine de la 29 august 1936, când s-a hotărât, în mod samavolnic, de monarh și premierul Tătăreșcu, debarcarea lui. Titulescu dorea, totodată: *un Tratat de asistență mutuală în cadrul Societății Națiunilor, tratat care să nu fie îndreptat împotriva vreunei țări anume, ci împotriva oricărui agresor european și care, de la bun început să lipsescă convenția de orice caracter antirusesc*. (Titulescu, Nicolae, *op.cit.* p. 147) Prin pactul propus Germaniei de Titulescu, diplomatul român dorea, în fond, plasarea acesteia *pe picior de deplină egalitate cu Franța, Marea Britanie, Italia și U.R.S.S.* (Ibidem, p. 148)

(Continuare în numărul următor)

În penultima zi a fiecărui an, obiceiurile de iarnă se serbează pe Valea Troțușului, devenind un punct de atracție și pentru turiști, în special în zona orașele Comănești și Dărmănești. Printre alte tradiții, *jocul ursului*, un obicei arhaic cunoscut pe scară mai largă începând cu anii 1800; la începutul secolului trecut a căpătat amploare. Erau folosiți urși dresați pentru a face divertisment. Erau crescuți, de către persoane de obicei sărace, de mici, castrați și îmblânziți, învățați să danseze, să meargă pe sârmă... Ceata care merge cu ursul este alcătuită din urători deghizați în urs, ursari, fluierari, toboșari, uneori, de irozi, fiecare dintre ei interpretând un anumit rol. În ropotele tobelor, mai mulți urși, ținându-i în lanțuri de către ursari, trebuiau să joace după un anumit ritm.

Ar putea fi o legătură între *Jocul ursului* cu perioada antică a zonei, însă fără a fi sprijinită de dovezi sustinute unanim de către specialiști: „*Ursul este animal-totem specific religiei tracilor, în perioada sec. VI-IV î.Hr., reprezentându-l pe Zalmoxe, iar jocul ursului, păstrat în Maramureș și Moldova, evidențiază capacitatea regeneratoare a naturii*”. În grottele preistorice noastre s-au descoperit așezate într-un anumit fel osemintele urșilor de cavernă (*Ursus Spelaeus*), sau au fost desenați pe pereții, spre liniștea strămoșilor noștri sau într-un anumit ritual încă greu de descifrat. Într-o grotă din munții României s-a descoperit un astfel de aranjament al craniilor de urs de peșteră. Chiar și astăzi, în rarele alaiuri ale mascaților care vin în ajunul sărbătorilor de iarnă, pe lângă capră, barză, uncheși, babe, moși, brezaie, apare și ursul (Moș Martin). S-a mai dezbătut în mediile științifice, ideea că Zalmoxe / Zamolxe, este zeul geto-dac care după naștere ar fi fost învelit într-o piele de urs. De aici obiceiul ca noii născuți să fie „trecuți” printr-o piele de urs, spre a fi puternici ca ursul. Ca o dovadă indubitabilă avem aplica de argint cu ursul care protejează omul, ținându-l în brațe (treccerea prin pielea ursului – mitul Zamolxian), dar și aplica de argint cu ursul care ține la distanță șarpele (înșelător, schimbător). Ambele fac parte din *Tezaurul funerar al Frăției Getice* de la Agighiol, din anii 2500 î.Hr.

Din Tezaurul de la Agighiol (mitul Zamolxian) – 2500 î.Hr.:

Aplica de argint cu ursul care ține la distanță șarpele (înșelător, schimbător) protejând omul

Aplica de argint cu ursul care protejează omul (treccerea prin pielea ursului)

Ursul este animalul care are strategia sa în fața greutăților vieții. Iarna intră în hibernare, o moarte aparentă. Ne induce în eroare și pe noi, „ne minte”, pentru că spune „mor, mor” și nu moare, ci doar hibernează (dispare) pe tipul iernii și apare primăvara (renaștere). Nu are coadă, ca și omul, deci este „neterminat” (povestea cu ursul păcălit de vulpe). Este omnivor, ca și omul. Umblă în două picioare, ca și omul. De aici legătura sa cu omul, care îl consideră un fel de „om al pădurii” (Moș). Horele voinicești ale bărbaților războinici imitau de multe ori jocul greoi și apăsător al ursului. Dar, de cele mai multe ori, prin sate apăreau ursarii, cei care îmblânzeau urșii și îi dresau să joace la comandă, după tobă sau trompetă. „Joacă, joacă, Moș Martine, că-ți dau pâine cu măsline și ciomege peste vine...” Așa îmi povestea bunicul că se striga la asemenea jocuri. Din păcate, izvoarele istorice nu ne ajută cu argumente privind proveniența acestei tradiții din antichitate, însă întotdeauna noile descoperiri arheologice sunt în măsură să lumineze specialiștii, inclusiv din acest punct de vedere. Unii specialiști spun că jocul ursului provine cel mai probabil din Evul Mediu. Oricum, până la jumătatea secolului al XX-lea țiganii ursari colindau satele cu urși care îi călcau pe cei suferinzi de „șale”, oferind paleative la anumite dureri.

Interdicțiile privind realizarea spectacolelor cu urși au fost legiferate în întregul Bloc Estic. În România comunistă, numeroasele grupuri de artiști ursari au fost împiedicate să intre în orașe, iar țiganii nomazi au fost supuși politicilor de sedentarizare.

În prezent *Dansul Urșilor* se află pe lista de așteptare pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial Cultural Imaterial UNESCO. La începutul anului 2019, *Urșii* din Asău (jud. Bacău) au făcut senzație la Paris. În cadrul unui eveniment înscris în sezonul Franța-România, grupul de „urși” a încântat mai întâi publicul de la Conciergerie, după care a traversat capitala Franței – Sena, Châtelet, cartierul Marais – până la Muzeul Vânătorii și al Naturii. Peste tot se auzea: „Joacă, joacă, Moș Martine...”

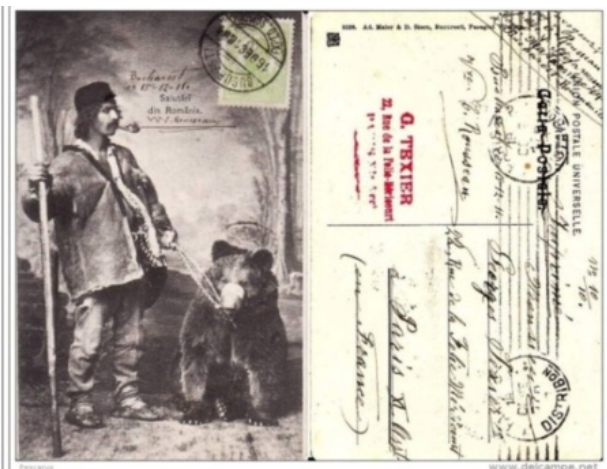
Pentru cei care doresc să știe mai multe despre acest obicei: masca-costumul de urs se compune dintr-o blană întregă de urs, împodobită cu curele, cu ținte și canafi (ciucuri). În satele din zona deluroasă a văii Troțușului, masca de urs se confecționează din piei de vițel și de oaie. Acestui obicei de mascare în imaginea ursului i se mai spune și „bătaia ursului”, „încontrarea cetelor” sau „ceata cetelor”, diferind de la sat la sat pe Valea Troțușului. Jocul, apreciat pe plan național, diferă ca formă de manifestare și tematică de la un loc la altul. Pentru cei din zona de munte a văii Troțușului jocul ursului simbolizează libertatea dezlănțuită, iar,

MAI JOACĂ URSUL!

Jocul ursului

la sărbătorile de iarnă – istoric

pentru cei din sud-estul bazinului, ursul în lanțuri, ce face diferite acrobații, imită și sugerează contrariul, adică lipsa totală de libertate. Prima formă de manifestare este considerată cea mai veche și cea mai valoroasă, fiind specifică satelor din Depresiunea Dărmănești și își păstrează autenticitatea. Jocul urșilor din localitățile Dărmănești, Asău, Dofteana și din satele din jur de pe Valea Troțușului a evoluat de la un simplu obicei la spectacole de mari proporții. Cu timpul, la Dărmănești spectacolul a început să strângă spectatori și din alte județe ale țării. În timpul unei emisiuni televizate desfășurate în anii 1970, Iulian Antonescu a zis: *Am văzut în acest spectacol elemente de artă ce acoperă un spațiu ce începe cu neoliticul și se termină cu prezentul. Este cea mai autentică și mai interesantă manifestare folclorică ce se poate vedea.*

În Dărmănești cetele se organizează pe sate și după vârsta participanților: *ursul mic*, la care participă copiii, *ursul mijlociu*, la care participă adolescenții, și *ursul mare*, la care participă numai bărbații între 18 și 30 de ani. Se acordă atenție costumelor și rolului pe care îl are fiecare. „Urșii”, cel puțin 3-4 într-o ceată, poartă piei naturale frumos prelucrate și cu o montură perfectă a capului și labelor. Toboșarii sunt îmbrăcați în costume naționale cu vîșucă tricoloră, pălării de vânători, cu pene de fazan sau păun, sau chipie ornamentată. Tobe mari sunt lovite puternic cu două ciocănele, manifestându-se în grupuri a câte 8-12 persoane. Alături de aceștia se află 3-4 fluierași îmbrăcați în costume mocănești. Apoi urmează măștile, printre care ursarii se duc și joacă ursul, acesta din urmă dezlănțuindu-se cu putere și dominând grupul, și o serie de măști comice ce-i etalează pe reprezentanții principalelor clase și pături sociale din trecut. Ordinea este până la urmă instituită de irozi, care în costume din lână fină, colorate în roșu și cu rări de motive naționale, năframe brodate la cingătoare, coifuri strălucitoare ornamentate, benzi brodate peste umăr etc. și purtând săbii, execută, în ritmul tobelor și al fluierelor, dansul. Totul se încheie printr-un dans comun al „urșilor”, măștilor și irozilor.

În comuna Dofteana, respectiv, în satele Dofteana, Larga și Cucuieți, sunt manifestări similare, dar amploarea lor este mai mică și rigorile jocului mult diminuate, impresionând mai mult parada măștilor. Se păstrează tematica inițială, dar simțul de conservare nu a fost suficient de riguros, manifestarea cuprinzând și multe elemente de împrumut sau fiind limitată doar la unele aspecte din spectacol. În amonte, la Comănești, *jocul ursului* are loc numai între Ajun și noaptea de Anul Nou, ținând aproape o săptămână. Forma de manifestare imită scamatorii ce purtau urșii în lanțuri, punându-i să joace în băț sau pe tabla fierbinte.

Bună seara gospodari!
Venim cu ursul din deal,
Dacă bine și voiți
Ursul nostru să-l primiți!
Na! Na! Na! Martine, na!
Nu te da, nu te muia,
Că pun mâna pe nuia,
Și nuiaua-i de răchita,
Hai, Martine, la pământ,
Și ascultă-mă ce-ți cânt!
Când erai mai mititel
Erai tare frumușel,
Dar de când ai crescut mare,
Mă dai jos de pe picioare!
Na! Na! Na! Martine na!
Mai întoarce-te așa!
Joacă, joacă, Moș Martine,
Ca-ți dau miere de albine
Joacă, joacă tropotit
Ca țiganul la prășit!
Ursul meu din Spania
L-am adus cu sania!
Joacă, joacă, urs nebul
Că de nu-ți fac pielea scrum!

Merge roata prăvălită.
Na! Na! Na! Martine Na!
Joacă, joacă, nu mai sta!
Foaie verde de brăduț,
Ursul meu cu doi puiuți,
Foaie verde de dudău,
Ursul meu de la Bacău
A venit la dumneavoastră
Ca să joace-o ursărească
Na! Na! Na! Martine, na!
Nu te da nu te muia!
Joacă, joacă, ursule,
Că s-or coace murele,
Mai tare te-i îngrășa
Și prin case vei juca.
Saltă, saltă tot mai sus,
Ca și anul care-i dus!
Ia apleacă-te în jos,
Să saluți gazda frumos!
Foaie verde de seacă,
Să ieși ursule afară!
Foaie verde de stejar
Sănătate, gospodari!
La anu' și la mulți ani!”

La mulți ani și dumneavoastră, pasionaților de obiceiuri și tradiții strămoșești, pentru că numai prin revigorarea acestora ne vom revigora și noi și vom putea privi către viitor cu speranță!

George V. GRIGORE

Surse: ropres.ro, omofon.com; crestinortodox.ro, artico.md, 4media.info; ziaruldevanca.ro, roman24.ro